

Andrew RT Davies AS
Cadeirydd, Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

29 Gorffennaf 2025

Annwyl Andrew,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 2 Gorffennaf at Rebecca Evans AS, Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio ynglŷn â Deiseb P-06-1488 i "sefydlu 'Cymdeithas Gofal' i fynd i'r afael â'r argyfwng Covid Hir yng Nghymru". Anfonwyd eich gohebiaeth ymlaen ataf gan fod y materion hyn yn rhan o gyfrifoldebau fy mhortffolio i.

Nodaf fod y ddeiseb yn galw am:

- addasiadau yn y gweithle megis oriau hyblyg, gweithio o bell, ac amddiffyniadau rhag gwahaniaethu; a
- chynllun peilot Incwm Sylfaenol Cyffredinol, sy'n ystyried sut y gallai cymorth ariannol rymuso pobl i gyfrannu at gymdeithas, waeth beth fo'u statws iechyd.

O ran addasiadau yn y gweithle, y cyflogwr sy'n gyfrifol am sicrhau bod ei weithwyr yn cael cymorth yn ystod cyfnodau o salwch ac i ddychwelyd i'r gwaith ar ôl unrhyw gyfnod o salwch, gan gynnwys COVID Hir. Pan fo angen, dylai cyflogwyr wneud addasiadau rhesymol i hwyluso hyn. Rydym yn disgwyl i sefydliadau fod yn cyflawni eu gofynion fel cyflogwyr i ddarparu addasiadau rhesymol i staff anabl, fel yr amlinellir yn Neddf Cydraddoldeb 2010. Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol yw'r rheoleiddiwr ar gyfer darpariaethau Deddf Cydraddoldeb 2010. Nid mater i Lywodraeth Cymru yw rheoleiddio cyrff cyhoeddus. Gall y Gwasanaeth Cyngor a Chymorth Cydraddoldeb (equalityadvisoryservice.com) fod yn ffynhonnell o wybodaeth ddefnyddiol.

Gan gydnabod y materion penodol yr oedd staff y GIG yn eu hwynebu ym mis Gorffennaf 2023, datblygodd Cyflogwyr GIG Cymru ddogfen ganllaw i [helpu cydweithwyr â COVID-19 Hir i ddychwelyd i'r gwaith](#). Mae'r canllawiau hynny'n atgoffa cyflogwyr o'r angen i ystyried a yw'n briodol darparu cymorth tâl salwch uwch na hanner cyflog neu ddim tâl, a hynny fesul achos yn dilyn trafodaethau rhwng y rheolwr a'r aelod o staff. Roedd y canllawiau hefyd yn

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

gofyn i reolwyr llinell ystyried pob opsiwn sy'n agored iddynt, gan edrych ar unrhyw bosibiliadau o ran hyblygrwydd a gwneud eu gorau glas i helpu unigolion sydd â COVID Hir i ddychwelyd i'r gweithle pan fo'n bosibl.

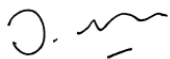
O ran Cynllun Peilot Incwm Sylfaenol Cyffredinol, bydd angen i unrhyw ystyriaeth yn y dyfodol o ran defnyddio incwm sylfaenol yng Nghymru gael ei lywio gan yr hyn a ddysgir o'r cynllun peilot ar gyfer Incwm Sylfaenol i'r Rheini sy'n Gadael Gofal yng Nghymru. Bydd y cynllun peilot yn dod i ben yn nes ymlaen eleni, a bydd yn destun gwerthusiad manwl a gaiff ei gynnal tan ddechrau 2027. Ni fwriedir i'r cynllun peilot ymateb i effeithiolrwydd pob defnydd posibl ar gyfer incwm sylfaenol.

Mae Cynllun Cyflogadwyedd a Sgiliau Llywodraeth Cymru yn cynnwys y flaenoriaeth o helpu pobl sydd â chyflwr iechyd hirdymor i weithio. Mae ein rhaglen Cymunedau am Waith+, sy'n darparu cymorth cynghori arbenigol ym maes cyflogaeth, ynghyd â mentora dwys, hefyd wedi gwneud cynnydd cadarn o ran helpu cyfranogwyr sy'n nodi eu bod yn anabl neu sydd â chyflyrau iechyd hirdymor. Mae hyn yn cynrychioli mwy na 20% o'r rhai a gaiff eu helpu.

At hynny, mae Gwasanaeth Cymorth yn y Gwaith Llywodraeth Cymru yn cynnig mynediad cyflym at wasanaethau therapi galwedigaethol, ffisiotherapi a therapi seicolegol priodol. Mae'r gwasanaethau wedi'u cynllunio i helpu pobl gyflogedig neu hunangyflogedig i ddychwelyd i'r gwaith neu i reoli cyflwr iechyd yn y gwaith.

Mae Llywodraeth Cymru yn helpu pobl sydd â chyflyrau iechyd, gan gynnwys COVID Hir, i chwarae eu rôl yn economi Cymru, aros mewn gwaith, a chael mynediad at waith drwy nifer o fentrau. Byddwn yn parhau i helpu pobl i arfer eu hawlau, i gael yr incwm gorau posibl, ac i gael gafael ar gyflogaeth gynaliadwy.

Yn gywir,

Jeremy Miles AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Health and Social Care